

Dosarul nr. 2ra-95/2023

2-17048271-01-2ra-23012023

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul central (V. Craveț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

21 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

judecători

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ruban Sava,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolai Tomac și Ana Tomac împotriva lui Sava Ruban, Valeriu Pascaru și Silviei Pascaru cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare,
împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 27 septembrie 2017, Nicolai Tomac și Ana Tomac au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sava Ruban, Valeriu Pascaru și Silviei Pascaru cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere, declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare.

În motivarea acțiunii au invocat că, la data de 15 ianuarie 2017 Ruban Sava a împrumutat de la Tomac Nicolai și Tomac Ana suma de 18 300 de Euro. În acest sens, pîrîtul personal a întocmit și semnat o recipisă, care confirmă faptul împrumutului. Termenul de rambursare a împrumutului nu a fost stabilit în recipisă.

Au indicat reclamanții că, la data de 10 august 2017 au expediat pîrîtului o notificare prin care au solicitat restituirea împrumutului în suma de 18 300 de Euro în termen de 30 zile de la data primirii notificării. Totodată, l-au preîntîmpinat că în cazul în care nu-și v-a onora obligațiile, vor fi nevoiți să se adreseze în instanța de judecată pentru obligarea forțată de a achita suma indicată, cu consecințele achitării din partea lui a cheltuielilor de judecată suportate și a dobânzii de întârziere.

În termenul indicat pîrîtul nu numai că nu a restituit împrumutul, dar chiar a doua zi de la recepționarea notificării, a înstrăinat casa de locuit, care îi aparținea cu drept de proprietate, situată în or. Drochia, str-la Trandafirilor nr.1.

Au notat că, deoarece Ruban Sava nu și-a onorat cu bună credință obligațiile asumate prin contractul de împrumut, urmează a fi încasată și dobînda de întârziere, care pentru perioada 10 august 2017 și pînă la înaintării acțiunii în judecată 26 septembrie 2017 a constituit 132,36 de Euro.

Au menționat reclamantii că contractul de vânzare-cumpărare nr. 6460 din 11 august 2017 prin care Ruban Sava a înstrăinat bunul imobil situat în or. Drochia str-la Trandafirilor nr.1 lui Pascaru Valeriu și Pascaru Silvia, este lovit de nulitate, deoarece este evident că a făcut acest lucru cu rea voință, chiar a doua zi după ce a recepționat notificarea expediată în adresa lui.

Au solicitat reclamantii, încasarea de la Ruban Sava a datoriei în sumă de 18 300 de Euro sau în valuta națională la data executării și dobânda de întârziere în sumă de 132,36 de Euro sau în valuta națională la data executării, să fie declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 6460 din 11 august 2017 prin care Ruban Sava a înstrăinat lui Pascaru Valeriu și Pascaru Silvia imobilul situat în or. Drochia, pe stradela Trandafirilor nr.1 și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 06 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul central, s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolai Tomac și Ana Tomac.

S-a încasat de la Sava Ruban în beneficiul lui Nicolai Tomac și Anei Tomac datoria în sumă de 18 300 de euro și dobânda de întârziere în sumă de 132,36 de euro sau în valuta națională la data executării hotărârii judecătorești.

A fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 6460 din 11 august 2017, prin care Sava Ruban a înstrăinat lui Valeriu Pascaru și Silviei Pascaru, imobilul situat în or. Drochia, str-la Trandafirilor nr. 1.

S-a încasat de la Sava Ruban în beneficiul lui Nicolai Tomac și Anei Tomac suma de 5 000 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică și suma de 11 596 de lei, cu titlu de compensare a taxei de stat, în total suma de 16 596 de lei (vol. II, f.d. 4-5, 14-19).

La 12 iulie 2021, Valeriu Pascaru, reprezentat de avocatul Aliona Rusnac a contestat în ordine de apel hotărârea din 06 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul central (vol. II, f.d. 24-26).

La 21 iulie 2021, Ruban Sava a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 06 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul central (vol. II, f.d. 24-26).

Prin decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți s-au respins apelurile declarate de Valeriu Pascaru, reprezentat de avocatul Aliona Rusnac și de Sava Ruban și a fost menținută hotărârea din 06 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul central (vol. II, f.d. 175, 176-184).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, părțile fiind într-un raport juridic de împrumut, au obligații reciproce, care urmau a fi îndeplinite și executate. Astfel, Ruban Sava nu a restituit împrumutul luat în termenii stabiliți, din care motiv Tomac Nicolai și Tomac Ana au dreptul deplin de a solicita încasarea forțată a împrumutului acordat și a dobânzii de întârziere, or, pârâtul nu și-a executat cu bună credință obligațiile asumate în baza contractului de împrumut.

Curtea de Apel Bălți a notat că, contractul de vânzare-cumpărare a fost încheiat la scurt timp după primirea notificării (chiar a doua zi după primirea notificării), fiind evident faptul că Ruban Sava a făcut acest lucru cu rea voință. În acest context a menționat că actele juridice fictive au menirea să creeze o aparență juridică pentru terți și implică o necorcondanță intenționată între voința reală și voința declarată, iar această neconcordanță are ca scop înșelarea terților. Aceste circumstanțe au stabilit că a avut loc o manifestare de voință falsă la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil, or, nu a avut loc intenția de a naște, modifica sau stinge drepturi și obligații civile, dar a avut drept scop evitarea din partea lui Ruban Sava

aplicarea măsurilor de executare silită a unei eventuale hotărâri judecătorești de încasare a împrumutului.

A mai reținut instanța de apel că potrivit sentinței din 14 iunie 2019, menținută prin Decizia Curții de Apel din 05 februarie 2020, devenind irevocabilă, s-a constatat că Ruban Sava a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, pentru faptul că prin înșeleciune a bobîndit sume de bani de la Tomac Nicolai și Tomac Ana, fără a avea intenția de a le întoarce, respectiv, se deduce concluzia că Ruban Sava a obținut împrumutul, fără a avea intenția de a a-și executa obligațiile, iar patrimoniul său a fost înstrăinat în scopul eschivării de a a-și executa obligațiile viitoare, în situația pronunțării unei hotărâri de încasare a datoriei, în defavoarea sa.

La 02 decembrie 2022, Sava Ruban a declarat recurs împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți (vol. III, f.d. 1-8)

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond.

A mai invocat că instanțele inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicat, și au interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a emis dispozitivul deciziei la 03 noiembrie 2022.

La 05 decembrie 2022, Curtea de Apel Bălți, a expediat prin poșta terestră, în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 185, vol.3).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul depus de Ruban Sava la data de 02 decembrie 2022, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 23 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 25 vol.3).

La 10 februarie 2023 Tomac Ana și Tomac Nicolai, reprezentați de avocatul Ababei Liliana, a depus referință prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului depus de Ruban Sava.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (*Golder împotriva Regatului Unit*, p.38; *Stanev împotriva Bulgariei (MC)*, p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei*, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței*, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra

inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Ruban Sava nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ruban Sava.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc